

Franse boer beperkt werkweek tot vijftig uur

Advertentiepagina

Wat veel Nederlandse melkveehouders niet lukt, lukt de Franse boeren wel: vrije tijd plannen. Hoe doen zij dat? Uit een enquête van de European Dairy Farmers onder boeren uit verschillende EU-lidstaten blijkt vrije tijd een groot goed.

Door ir. Michel de Haan

Melkveehouders hechten aan vrije tijd. Dat bleek op het congres van de European Dairy Farmers (EDF), dat afgelopen juli in Frankrijk plaatsvond. Bijna 90 procent van de ondervraagde Europese melkveehouders liet weten vrije tijd belangrijk te vinden. Maar slechts een klein aantal van de EDF-melkveehouders beschikt over de gewenste hoeveelheid vrij. Op het congres lichtten veehouders uit verschillende Europese landen toe wat 'kwaliteit van leven' voor hen betekent en hoe zij die proberen te bereiken.

De stallen van een van oorsprong Nederlandse veehouder zijn op orde. Via een samenwerkingsverband wil de boer verder groeien.

Foto's: Michel de Haan

Vreugde

Nabij Metz spraken Europese melkveehouders, verenigd in de EDF-studieclub, drie dagen lang over arbeid, arbeidsbesparing en arbeidsproductiviteit op hun bedrijven. Vooral de situatie in Frankrijk kwam uitvoerig aan de orde. Frankrijk kent circa 107.000 melkveebedrijven met 4,07 miljoen melkkoeien, die samen 22,4 miljoen ton melk geven. Het gemiddelde Franse melkveebedrijf heeft 218.000 kg melkquotum met 60 ha land, waarvan een deel voor akkerbouw is bestemd. Verder kent Frankrijk zo'n 700 melkverwerkende bedrijven. Een openbaring voor veel congresdeelnemers was het Franse quotumstelsel. Het quotum is strikt gebonden aan de grond waarop de melkproductie totstandkomt. De Fransen proberen zo het platteland bevolkt te houden. Handel in quotum is verboden en quotum kan een departement niet uit. Bedrijven kunnen alleen groeien als de overheid ze extra quotum van stoppers toebedeelt. Samenwerken met andere veehouders is een tweede manier om te groeien. De bedrijven worden dan samengevoegd. Omdat Parijs er veel aan gelegen is het agrarische karakter van het platteland te behouden, geldt wel dat op de afzonderlijke locaties vee aanwezig moet blijven. De Franse aanpak geeft starters de benodigde instapmogelijkheden doordat geen duur quotum aangekocht hoeft te worden en het scheidt rust voor de Franse boeren. Tegelijkertijd belemmert dit stelsel echter wel het ondernemerschap.

Maximaal 50 uur aan het werk

Tijdens bezoeken aan Franse melkveehouders werd duidelijk hoe zij een balans vinden tussen

Een Frans robotbedrijf, met een voergroep voor oudmelkte en verse koeien.

werk en vrije tijd. Velen weten in maximaal vijftig uur per week genoeg te verdienen. Een melkveehouder uit Nederland vertelde hoe het Franse systeem hem de kans gaf boer te worden. De investeringen in grond met gebouwen is in vergelijking met Nederland gering en voor quotum hoeft niet te worden betaald. De veehouder heeft nu een bedrijf met 360.000 kg quotum en is een voor Franse begrippen groot bedrijf. De stallen zijn op orde en de immigrant overweegt te groeien door te gaan samenwerken.

Ook drie andere bedrijven werden bezocht. Het ging om veebedrijven die omvangrijk waren geworden door een samenwerkingsverband met drie partners. De huisvesting voor het vee was meestal ruim opgezet en het melksysteem modern en met een hoge capaciteit. Maar wat vooral opviel: alle bezochte bedrijven hebben bewust regelmatig vrije tijd gepland in het arbeidsschema.

Zwier van der Vegte (ASG, De Marke) en Michel de Haan (ASG, Lagekostenbedrijf) zijn lid van EDF.